

[Knud Lind]

Efter hvad jeg kan læse ud af ministerens redegørelse, skal indtægterne til dækning af de foreslåede forbedringer komme fra en ændring af arbejdsløshedsforsikringsloven, således at dagpengerettens indtræden gøres betinget af en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Jeg vil være glad for, hvis ministeren vil udbyde denne sidste sætning lidt mere, så man bliver klar over, hvad der menes med en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet. Jeg mener, at vi må have klaret det spørgsmål her i dag.

Selv om Fremskridtspartiet påskønner arbejdsministerens ihærdige forsøg på at afskaffe arbejdsløsheden, må vi nok erkende, at de forslag, som er skitseret i redegørelsen, i sig selv langt fra afskaffer arbejdsløsheden. Når månedsarbejder har kronede dage, skyldes det først og fremmest den alt for høje skat på arbejde, der er i Danmark. Stigende skatter bliver naturligt fulgt op af stigende lønkrav, som forringer erhvervslivets konkurrenceevne.

Ved den sidste overenskomstforhandling blev der givet alt for høje lønstigninger, langt mere end erhvervslivets konkurrenceevne kan bære i længden. Det samme skete inden for det offentlige. Jeg mener derfor ikke, at ministerens forslag er nok i sig selv. Hvis vi skal nå fuld beskæftigelse, skal ministerens velmente forslag suppleres af andre arbejdsskabende forslag.

Fagforeningerne har i tide og utide råbt op om solidaritet med de arbejdsløse. De lønstigninger, som de arbejdende fik i sidste omgang, var alt andet end solidaritet med de arbejdsløse. Lønstigningerne betød nemlig en fordyrelse af de danske varer og faldende afsætningsmuligheder i udlandet. Den manglende solidaritet og løntilbageholdenhed betød således også, at de arbejdsløses muligheder for at få arbejde blev ringere.

Hvis vi skal bringe arbejdsløsheden ned, vil jeg personlig foreslå en direkte lønreduktion; procentsatsen kan man diskutere. Lønreduktionen skulle gælde både i det private erhvervsliv og inden for det offentlige. Jeg kunne forestille mig, at en lønreduktion inden for det offentlige skulle bruges til direkte skattenedsættelser. Lønreduktionen i det private erhvervsliv burde efter min personlige overbevisning indfryses på en lukket og spærret firmakonto i det enkelte firma. De penge, som ville fremkomme ved en direkte lønreduktion og fremtidig løntilbageholdenhed, måtte kun bruges til ny, arbejdsskabende produktion.

Der kunne f.eks. være tale om ny teknologi eller ny produktion, som skulle skabe flere arbejdspladser. Det ville i den forbindelse være naturligt, at firmaledelsen tog sine medarbejdere med på råd, således at der fandtes en garanti for, at pengene blev brugt til deres formål, nemlig at skabe mere produktion og flere arbejdspladser.

Hvis et firma ikke inden for en vis årrække havde udvist vilje og var fremkommet med arbejdspladsskabende ideer, burde der være mulighed for, at staten i samråd med arbejdsmarkedets parter fik den mulighed at overføre ubrugte midler fra et enkelt firma til andre, som havde behov for mere kapital til eksportgivende produktion.

Man kunne også tænke sig, at en mindre del af den tilvejebragte lønreduktion inden for de offentligt ansatte kunne bruges til tekniske og måske miljømæssige forbedringer på arbejdspladsen, men det er dog klart, at hovedparten af denne lønreduktion skulle gå direkte til skattnedsættelser.

Jeg håber, ministeren vil tage de ting, som vi har fremført her, med i sine overvejelser.

Elisabeth Arnold (RV):

Da arbejdsløsheden ramte Danmark i midten af 1970'erne, ventede de fleste, at der var tale om et forbigående fænomen, en sommerforkølelse i den internationale økonomi, som ville smitte af herhjemme også.

Efter en meget lang periode med god beskæftigelse var det let og bekvemt at håbe på, at det var den situation, der var den varige, og at arbejdsløsheden blot var noget, der lige skulle udholdes, indtil det internationale opsving indfandt sig. Det måtte jo komme.

Selv efter flere år med stigende ledighed var optimismen intakt. Anstrengelserne samlede sig om at forhindre, at ledige mistede dagpengeretten, samt om at vedligeholde arbejdsevnen og arbejdsmarkedskontakten hos de ledige. Arbejdstilbudsordningen, som den socialdemokratiske regering gennemførte i 1979, var i alt væsentligt et udtryk for denne holdning. Arbejdstilbudene gav mulighed for en vis genoptræning, og de sikrede generhvervelse af dagpengeretten.

På daværende tidspunkt skænkede man det ikke mange tanker, om 9 måneders erhvervspraksis efter halvandet til to års ledighed var